

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (piektā palāta)

2022. gada 27. janvārī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Elektroenerģijas iekšējais tirgus –
Direktīva 2009/72/EK – 15. panta 4. punkts – Prioritāra dispečervadība – Apgādes drošība –
32. panta 1. punkts – Trešo personu brīva piekļuve – Garantēta piekļuve pārvades tīkliem –
Direktīva 2009/28/EK – 16. panta 2. punkts – Garantēta piekļuve – LESD 107. panta
1. punkts – LESD 108. panta 3. punkts – Valsts atbalsts

Lietā C-179/20

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Curtea de Apel București* (Bukarestes apelācijas tiesa, Rumānija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2020. gada 3. martā un kas Tiesā reģistrēts 2020. gada 7. aprīlī, tiesvedībā

Fondul Proprietatea SA

pret

Guvernul României,

SC Complexul Energetic Hunedoara SA, likvidācijas procesā,

SC Complexul Energetic Oltenia SA,

Compania Națională de Transport al Energiei Electrice “Transelectrica” SA,

piedaloties

Ministerul Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri,

TIESA (piektā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs J. Regans [*E. Regan*], Tiesas priekšsēdētājs K. Lēnartss [*K. Lenaerts*], kurš pilda piektās palātas priekšsēdētāja pienākumus, ceturtās palātas priekšsēdētājs K. Likurgs [*C. Lycourgos*], tiesneši I. Jarukaitis [*I. Jarukaitis*] (referents) un M. Ilešičs [*M. Ilešič*],

ģenerālvokāts: P. Pikamēe [*P. Pikamäe*],

sekretāre: R. Šereša [*R. Șereș*], administratore,

* Tiesvedības valoda – rumāņu.

ņemot vērā rakstveida procesu un 2021. gada 2. jūnija tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- *Fondul Proprietatea SA* vārdā – *C. Dontu, D. Petrache* un *J. Anghel, avocați*,
- *SC Complexul Energetic Oltenia SA* vārdā – *D. Burlan, V. Bobei* un *V. Boca*, kā arī *L. Diaconu Pinte*,
- Eiropas Komisijas vārdā – *O. Beynet* un *L. Nicolae*, kā arī *A. Bouchagiar* un *K.-Ph. Wojcik*, pārstāvji,

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus 2021. gada 9. septembra tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt LESD 107. panta 1. punktu un 108. panta 3. punktu, kā arī Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2009/72/EK (2009. gada 13. jūlijs) par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz elektroenerģijas iekšējo tirgu un par Direktīvas 2003/54/EK atcelšanu (OV 2009, L 211, 55. lpp.) 15. panta 4. punktu.
- 2 Šis lūgums ir iesniegts saistībā ar tiesvedību starp *Fondul Proprietatea SA* un *Guvernul României* (Rumānijas valdība) un *SC Complexul Energetic Hunedoara SA*, likvidācijas procesā (turpmāk tekstā – “*CE Hunedoara*”), ko pārstāv tās maksātnespējas administrators *Expert Insolventă SPRL*, un *SC Complexul Energetic Oltenia SA* (turpmāk tekstā – “*CE Oltenia*”), kā arī *Compania Națională de Transport al Energiei Electrice “Transelectrica” SA* (nacionālais elektrotīklu uzņēmums *Transelectrica*, turpmāk tekstā – “*Transelectrica*”) jautājumā par prasību atcelt Rumānijas valdības lēmumu, ar kuru ir pieņemti elektroenerģijas piegādes drošības pasākumi.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

Direktīva 2005/89/EK

- 3 Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2005/89/EK (2006. gada 18. janvāris) par pasākumiem, lai nodrošinātu elektroapgādes drošību un ieguldījumiem infrastruktūrā (OV 2006, L 33, 22. lpp.), preambulas 5. apsvērumu:

“Veicinot elektroenerģijas ražošanu, izmantojot atjaunojamos energoresursus, ir jānodrošina nepieciešamās jaudas rezerves, ja tas tehnisku apsvērumu dēļ ir nepieciešams, lai uzturētu energosistēmas uzticamību un drošumu.”

Direktīva 2009/28/EK

- 4 Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2009/28/EK (2009. gada 23. aprīlis) par atjaunojamo energoresursu izmantošanas veicināšanu un ar ko groza un sekojoši atceļ Direktīvas 2001/77/EK un 2003/30/EK (OV 2009, L 140, 16. lpp.), 60. apsvērumā bija noteikts:

“Prioritāras un garantētas tiesības piekļūt elektroenerģijai, ko iegūst no atjaunojamajiem energoresursiem, ir svarīgas, lai atjaunojamos energoresursus iekļautu iekšējā elektroenerģijas tirgū saskaņā ar 11. panta 2. punktu un turpinātu attīstīt [Eiropas Parlamenta un Padomes] Direktīvas 2003/54/EK [par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz elektroenerģijas iekšējo tirgu un par Direktīvas 96/92/EK atcelšanu (OV 2003, L 176, 37. lpp.)] 11. panta 3. punktu. Prasības, kas ir saistītas ar elektrotīklu uzticamības un drošuma profilaksi un enerģijas izplatīšanu, var būt dažādas atkarībā no attiecīgās dalībvalsts elektrotīkla un tā drošas darbības īpatnībām. Prioritāra piekļuve tīklam nodrošina, ka elektroenerģijas ražotāji, kas izmanto atjaunojamos energoresursus, var vienmēr, kad vien energoresurss kļūst pieejams, pārdot un izplatīt no atjaunojamajiem energoresursiem saražotu elektroenerģiju saskaņā ar pieslēgšanās noteikumiem. Ja elektroenerģija, ko iegūst no atjaunojamajiem energoresursiem, ir iekļauta tūlītējas piegādes tirgū, garantēta piekļuve nodrošina to, ka visa elektroenerģija, kuru pārdod un veicina, gūst piekļuvi tīklam, ļaujot izmantot maksimālo elektroenerģijas apjomu no atjaunojamajiem energoresursiem, ko ražo tīklam pieslēgtas iekārtas. [..]”

- 5 Šīs direktīvas 16. panta “Pieeja tīkliem un to ekspluatācija” 2. punktā bija noteikts:

“Saskaņā ar tīklu izturībai un drošībai izvirzītām profilakses prasībām, kas pamatojas uz pārredzamiem un nediskriminējošiem kritērijiem, ko ir definējušas kompetentas attiecīgas valsts iestādes:

[..]

- b) attiecībā uz elektroenerģiju, kas iegūta no atjaunojamajiem energoresursiem, dalībvalstis arī paredz vai nu prioritāru pieeju, vai garantētu pieeju tīkla sistēmai; [..].”

Direktīva 2009/72

- 6 Direktīvas 2009/72 3. un 5. apsvērumā bija teikts:

“(3) [LESD] garantētās brīvības Savienības pilsoņiem – *inter alia*, brīva preču aprite, brīvība veikt uzņēmējdarbību un pakalpojumu sniegšanas brīvība – ir sasniedzamas vienīgi pilnībā atvērta tirgū, kas ļauj visiem patērētājiem brīvi izvēlēties piegādātājus un visiem piegādātājiem brīvi veikt piegādes lietotājiem.

[..]

- (5) Drošas elektroenerģijas piegādes ir ārkārtīgi svarīgas Eiropas sabiedrības attīstībai, ilgtspējīgas klimata pārmaiņu politikas īstenošanai, kā arī konkurences stiprināšanai iekšējā tirgū. Tādēļ būtu jāturpina attīstīt pārrobežu starpsavienojumi, lai nodrošinātu piegādi no visiem enerģijas avotiem par konkurētspējīgāko cenu patērētājiem un rūpniecības nozarei [Eiropas Savienībā].”

7 Šīs direktīvas 1. pantā “Priekšmets un darbības joma” bija paredzēts:

“Ar šo direktīvu paredz kopīgus noteikumus elektroenerģijas ražošanai, pārvadei, sadalei un piegādei, kā arī patērētāju aizsardzības noteikumus, lai [Savienībā] uzlabotu un integrētu konkurētspējīgus elektroenerģijas tirgus. [..]”

8 Saskaņā ar minētās direktīvas 2. pantu “Definīcijas”:

“Šajā direktīvā piemēro šādas definīcijas:

[..]

3. “pārvade” ir elektroenerģijas transportēšana ļoti augsta sprieguma un augsta sprieguma starpsavienotā sistēmā, lai to piegādātu tiešajiem lietotājiem, bet neietverot piegādi;

4. “pārvades sistēmas operators” ir fiziska vai juridiska persona, kas ir atbildīga par pārvades sistēmas darbību, uzturēšanas nodrošināšanu un, attiecīgā gadījumā, attīstību noteiktā teritorijā un – attiecīgā gadījumā – par tās starpsavienošānu ar citām sistēmām un par sistēmas spēju ilgtermiņā atbilst pamatotām elektroenerģijas pārvades prasībām;

[..]

16. “ekonomiskā prioritāte” ir elektroenerģijas piegādes avotu klasifikācija saskaņā ar ekonomiskiem kritērijiem;

17. “palīgpakalpojums” ir pakalpojums, kas vajadzīgs, lai pārvades vai sadales sistēma darbotos.”

9 Minētās direktīvas 3. panta “Sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas saistības un lietotāju aizsardzība” 14. punktā bija noteikts:

“Dalībvalstis var pieņemt lēmumu nepiemērot 7., 8., 32. un/vai 34. pantu, ja to piemērošana radītu juridiskus vai faktiskus šķēršļus elektroenerģijas uzņēmumiem uzlikto saistību izpildei vispārējās ekonomiskās interesēs, un ciktāl tas neietekmē nozares attīstību tā, ka tas būtu pretrunā [Savienības] interesēm. [Savienības] interesēs ir, *inter alia*, konkurence attiecībā uz tiesīgiem lietotājiem saskaņā ar šo direktīvu un [LESD 106]. pantu.”

10 Direktīvas 2009/72 15. panta “Dispečervadība un balansēšana [līdzsvarošana]” 1.–4. punktā bija noteikts:

“1. Neskarot elektroenerģijas piegādi saskaņā ar līgumsaistībām, tostarp tām, kas izriet no konkursa dokumentācijas, pārvades sistēmas operators, ja tam ir šāda funkcija, ir atbildīgs par ražošanas iekārtu dispečervadību savā teritorijā, un nosaka, kā jāizmanto savienojumi ar citām sistēmām.

2. Ražošanas objektu [iekārtu] dispečervadību un savienojumu izmantošanu nosaka, ņemot vērā kritērijus, kurus apstiprina valstu regulatīvās iestādes, ja tās ir kompetentas, un kuriem jābūt objektīviem, publicētiem un nediskriminējošiem, nodrošinot elektroenerģijas iekšējā tirgus pareizu darbību. Kritērijos ņem vērā ekonomisko priekšrocību, kāda ir elektroenerģijai, ko iegūst no pieejamiem ražošanas objektiem vai caur savienojumiem, un sistēmas tehniskos ierobežojumus.

3. Dalībvalsts prasa, lai sistēmu operatori, veicot tādu ražošanas objektu dispečervadību, kuros izmanto atjaunīgos [atjaunojamās] enerģijas avotus, rīkojas saskaņā ar direktīvas [2009/28] 16. pantu. Tās var arī prasīt, lai sistēmas operators, veicot ražošanas objektu [iekārtu] dispečervadību, dod priekšroku koģenerācijai.

4. Dalībvalsts piegādes drošuma atbilstošu ekonomisku [iemeslu dēļ] var noteikt, ka priekšroka jādod to ražošanas objektu [iekārtu] dispečervadībai, kuros izmanto vietējos primārās enerģijas kurināmā avotus, bet nevienā kalendārajā gadā nepārsniedzot 15 % no kopējās primārās enerģijas, kura vajadzīga, lai saražotu attiecīgajā dalībvalstī patērēto elektroenerģiju.”

- 11 Direktīvas 2009/72 32. panta “Trešo personu piekļuve” 1. punktā bija noteikts:

“Dalībvalstis nodrošina tādas sistēmas ieviešanu, kas [visiem tiesīgajiem klientiem] dod piekļuvi pārvades un sadales sistēmai. [Šī sistēma], kas pamatoj[as] uz publicētiem tarifiem, [jā]piemēro [..] objektīvi un bez sistēmas lietotāju diskriminācijas. Dalībvalstis nodrošina, ka šos tarifus vai to aprēķināšanas metodiku pirms to stāšanās spēkā apstiprina saskaņā ar [37.] pantu un ka šos tarifus un metodiku, ja apstiprina vienīgi [aprēķina] metodiku, publicē pirms to stāšanās spēkā.”

Rumānijas tiesību akti

Likums Nr. 123/2012

- 12 2012. gada 10. jūlija *Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012* (Likums Nr. 123/2012 par elektroenerģiju un dabasgāzi; 2012. gada 16. jūlija *Monitorul Oficial al României* Nr. 485, I daļa), redakcijā, kas piemērojama pamatlietā (turpmāk tekstā – “likums Nr. 123/2012”), 5. panta 3. punktā ir paredzēts:

“Elektroapgādes drošības apsvērumu dēļ ar valdības lēmumu var tikt piešķirta garantēta piekļuve elektrotīkliem elektroenerģijai, kas ir ražota elektrostacijās, kurās izmanto vietējās ražošanas kurināmā avotus, bet vienīgi gada apjomā, kas atbilst primārai enerģijai, kura nepārsniedz 15 % no ekvivalenta kurināmā kopējā daudzuma, kas ir vajadzīgs, lai saražotu elektroenerģiju, kura atbilst valsts bruto galapatēriņam.”

Valdības lēmums Nr. 138/2013

- 13 2013. gada 3. aprīļa *Hotărârea Guvernului nr. 138/2013 privind adoptarea unor măsuri pentru siguranța alimentării cu energie electrică* (Valdības lēmums Nr. 138/2013 par tādu pasākumu pieņemšanu, kuri saistīti ar elektroapgādes drošību) (2013. gada 8. aprīļa *Monitorul Oficial al României* Nr. 196, I daļa; turpmāk tekstā – “lēmums Nr. 138/2013”), kas pieņemts uz Likuma Nr. 123/2012 5. panta 3. punkta pamata, 1. pantā bija noteikts:

“Garantēta piekļuve elektroenerģijas tīkliem tiek piešķirta elektroenerģijai, ko ražo [CE Hunedoara] piederošā Mintijas [Mintia] termoelektrostacija, tādējādi tai garantējot nepārtrauktu darbību ar vidējo elektroenerģijas jaudu vismaz 200 MW apmērā”.

- 14 Saskaņā ar šī lēmuma 2. pantu:

“Garantēta piekļuve elektroenerģijas tīkliem tiek piešķirta elektroenerģijai, ko ražo [CE Oltenia], tādējādi tai garantējot nepārtrauktu darbību ar vidējo elektroenerģijas jaudu vismaz 500 MW apmērā.”

- 15 Minētā lēmuma 3. pantā bija noteikts:

“[*Transelectrica*] kā pārvades sistēmas operatoram ir pienākums garantēt 1. un 2. pantā minēto termoelektrostaciju saražotās elektroenerģijas prioritāru dispečervadību, saskaņā ar nosacījumiem, kas ir paredzēti *Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei* [Valsts enerģētikas regulatīvā iestāde] pieņemtajos noteikumos.”

- 16 Šī lēmuma 4. pantā bija noteikts:

“Lai saglabātu valsts elektroenerģijas sistēmas drošības līmeni, [*CE Hunedoara*] ir pienākums sniegt papildpakalpojumus elektroenerģijas jaudas pārvades sistēmas operatoram vismaz 400 MW apmērā atbilstoši *Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei* [Valsts enerģētikas regulatīvās iestādes] pieņemtajam tiesiskajam regulējumam.”

- 17 Lēmuma Nr. 138/2013 5. pants bija izteikts šādi:

“Lai saglabātu valsts elektroenerģijas sistēmas drošības līmeni, [*CE Oltenia*] ir pienākums sniegt papildpakalpojumus elektroenerģijas jaudas pārvades sistēmas operatoram vismaz 600 MW apmērā atbilstoši *Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei* [Valsts enerģētikas regulatīvās iestādes] pieņemtajam tiesiskajam regulējumam.”

- 18 Šā lēmuma 6. pantā bija paredzēts:

“Šajā lēmumā paredzētos pasākumus piemēro no 2013. gada 15. aprīļa līdz 2015. gada 1. jūlijam.”

- 19 Ar valdības lēmumu Nr. 941/2014 noteiktais termiņš Lēmuma Nr. 138/2013 1., 3. un 4. pantā paredzēto pasākumu piemērošanai *CE Hunedoara* tika pagarināts līdz 2017. gada 31. decembrim.

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

- 20 *S.P.E.E.H. Hidroelectrica SA* mazākuma akcionāre *Fondul Proprietatea* cēla *Curtea de Apel București* (Bukarestes Apelācijas tiesa, Rumānija) prasību atcelt Lēmumu Nr. 138/2013, pamatojoties uz to, ka ar to *CE Hunedoara* un *CE Oltenia* – diviem elektroenerģijas ražotājiem, kas izmanto vietējos primārās enerģijas kurināmā avotus un kuros vairākums kapitāldaļu pieder valstij, – ir piešķirts nelikumīgs valsts atbalsts.
- 21 No lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu izriet, ka ar Lēmumu Nr. 138/2013 par labu šīm abām sabiedrībām tika ieviesta virkne pasākumu, kas tika piemēroti laikā no 2013. gada 15. aprīļa līdz 2015. gada 1. jūlijam attiecībā uz *CE Oltenia* un līdz 2017. gada 31. decembrim – attiecībā uz *CE Hunedoara*. Vispirms ar Lēmuma Nr. 138/2013 1. un 2. pantu esot piešķirta garantēta piekļuve elektroenerģijas tīkliem elektroenerģijai, ko ražo šo abu sabiedrību termoelektrocenrālēs, lai nodrošinātu nepārtrauktu vismaz 200 megavatu (MW) jaudas darbību *CE Hunedoara* piederošajai termoelektrostacijai un vismaz 500 MW – *CE Oltenia* piederošajai termoelektrostacijai. Tālāk saskaņā ar šī lēmuma 3. pantu *Transelectrica*, kas ir vienīgais pārvades sistēmas operators, bija jānodrošina šo abu sabiedrību termoelektrostaciju ražotās elektroenerģijas prioritāra dispečervadība. Visbeidzot, ar minētā lēmuma 4. un 5. pantu *CE Hunedoara* un *CE Oltenia* tika noteikts pienākums sniegt papildpakalpojumus *Transelectrica* attiecīgi ar vismaz 400 MW un 600 MW elektroenerģijas jaudu.

- 22 Ar 2015. gada 10. marta spriedumu *Curtea de Apel București* (Bukarestes Apelācijas tiesa) noraidīja *Fondul Proprietatea* prasību. Pēc tam tā iesniedza kasācijas sūdzību par šo spriedumu *Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția de Contencios Administrativ și Fiscal* (Augstās kasācijas tiesas Administratīvo un nodokļu lietu palāta, Rumānija), kura daļēji atcēla pārsūdzēto spriedumu ar 2018. gada 22. maija spriedumu tādēļ, ka *Curtea de Apel București* (Bukarestes Apelācijas tiesa) nebija izskatījusi visus *Fondul Proprietatea* izvirzītos pamatus. *Înalta Curte de Casație și Justiție* (Augstā kasācijas tiesa) nodeva lietu atpakaļ *Curtea de Apel București* (Bukarestes apelācijas tiesa), lai tā izskatītu visus minētos pamatus.
- 23 Atpakaļ nosūtītās atcelšanas prasības izskatīšanas laikā *Curtea de Apel București* (Bukarestes apelācijas tiesa) *Fondul Proprietatea* lūdza šai tiesai uzdot Tiesai prejudiciālus jautājumus.
- 24 Šajā ziņā *Fondul Proprietatea* iesniedzējtiesā norāda, ka Lēmums Nr. 138/2013 var būt valsts atbalsts LESD 107. panta 1. punkta izpratnē.
- 25 It īpaši *Fondul Proprietatea* norāda, ka *Transelectrica* – sabiedrībai, kurā kapitāldaļu vairākums pieder valstij, – jebkurā brīdī ir jānodrošina valsts elektroenerģijas sistēmas līdzsvars, proti, līdzsvars starp elektroenerģijas ražošanu un patēriņu. Šajā sakarā tā pērkot papildpakalpojumus iepirkuma procedūru ietvaros, saskaņā ar kurām elektroenerģijas ražotāju iesniegtie piedāvājumi tiek klasificēti pieaugošā secībā, sākot ar viszemāko cenas piedāvājumu. Ražotāji, kuriem ir zemas ražošanas izmaksas un kuri varētu piedāvāt šos papildpakalpojumus par konkurētspējīgām cenām, esot tie, kas tos parasti sniedz.
- 26 Pēc *Fondul Proprietatea* domām, *CE Hunedoara* un *CE Oltenia* piederošajām elektrostacijām ir augstas ražošanas izmaksas, tādējādi tās nedarbojas pastāvīgi un nepārdod lielu elektroenerģijas daudzumu. Kad tās nestrādā, to iespējas sniegt papildpakalpojumus ievērojami samazinās, jo to darbības atsākšana aizņemtu daudz laika un radītu papildu izmaksas. Tādējādi, ja būtu ievēroti saimnieciskie kritēriji, šīs sabiedrības nevarētu pārdot šādus papildpakalpojumus. Šajā kontekstā iesaistījās Rumānijas valsts, piešķirot tām garantētu piekļuvi pārvades tīkliem un prioritārai dispečervadībai, kas saistīti ar pienākumu iegādāties papildpakalpojumus.
- 27 *Fondul Proprietatea* uzskata, ka šie pasākumi piešķir šīm abām sabiedrībām selektīvu ekonomisku priekšrocību, kas tiek finansēta no valsts līdzekļiem, kaitējot citiem elektroenerģijas ražotājiem tirgū. Ar minētajiem pasākumiem tiek apiets garantētas piekļuves mehānisms, kas izveidots, lai veicinātu elektroenerģijas ražošanu no atjaunojamiem energoresursiem, kas nav piesārņojoši, mērķis, jo šī piekļuve tiek piešķirta divām sabiedrībām, kas ražo elektroenerģiju no piesārņojošiem energoresursiem. Ar Lēmumu Nr. 138/2013 garantēta piekļuve tika piešķirta tikai tādēļ, lai ļautu atbalsta saņēmēju ražošanas iekārtām darboties nepārtraukti ar nolūku ražot elektroenerģiju par labāku cenu un sniegt papildpakalpojumus.
- 28 Rumānijas valdība, kas ir atbildētāja pamatlietā, iesniedzējtiesā norāda, ka *Transelectrica* pienākums sniegt prioritāru dispečervadību elektroenerģijai, kas saražota *CE Hunedoara* un *CE Oltenia* iekārtās, saskaņā ar Lēmuma Nr. 138/2013 3. pantu, ir vērsts uz to, lai valsts mērogā piemērotu Direktīvas 2009/72 15. panta 4. punktu.
- 29 Attiecībā uz papildpakalpojumiem šī valdība norāda, ka Lēmumā Nr. 138/2013 ir precizēts, ka abu ražotāju – *CE Hunedoara* un *CE Oltenia* – pienākums sniegt papildpakalpojumus ir pakļauts *Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei* (Valsts enerģētikas regulatīvā

iestāde) (turpmāk tekstā – “ANRE”), kas ir iestāde, kura izstrādā, pieņem un īsteno valsts mērogā elektroenerģijas nozares darbībai nepieciešamās obligātās normas, regulējumā paredzētajiem nosacījumiem.

- 30 Attiecībā uz pamatlietā aplūkotojām valsts pasākumiem tā apgalvo, ka tie neesot valsts atbalsts.
- 31 *Ministerul Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri* (Ekonomikas, enerģētikas un uzņēmējdarbības ministrija) – persona, kas iestājusies lietā iesniedzējtiesā, – norāda, ka Lēmumā Nr. 138/2013 ir ietverti nepieciešamie pasākumi, lai valsts elektroenerģētikas sistēma darbotos droši, un ka tas ir pieņemts, ievērojot dažādus apsvērumus. Vispirms, straujā ražošanas jaudas no atjaunojamajiem energoresursiem izaugsme esot likusi Rumānijas valdībai veikt pasākumus, kas nodrošina elektroapgādes drošību saskaņā ar Direktīvas 2005/89 preambulas 5. apsvērumu.
- 32 Turpinot – elektrostaciju, kas izmanto tradicionālos enerģijas avotus, darbība esot tikusi uzskatīta par nepieciešamu, lai nosegtu elektroenerģijas patēriņa līkni.
- 33 Turklāt valsts elektroenerģijas sistēmas drošības un atbilstības pētījumos esot norādīts, ka ir nepieciešams, lai vietējās elektrostacijas, kas atrodas visā valsts teritorijā, darbotos, jo šīs elektrostacijas nodrošina papildpakalpojumus un īsteno līdzsvaru starp piedāvājumu un pieprasījumu. Šajā kontekstā tika uzskatīts, ka *CE Hunedoara* varēja būtiski veicināt drošību valsts elektroenerģētikas sistēmas centrālajā un ziemeļrietumu daļā.
- 34 Visbeidzot, Lēmuma Nr. 138/2013 pieņemšanas laikā pārrobežu tirdzniecības pastiprināšanās ar rietumu daļu un zaudējumu samazināšanās pārvades tīklā, kas ir tieši proporcionāla attālumam starp ražotājiem un patērētājiem, esot prasījušas, lai pastāvētu ievērojama ražošanas jauda šajā zonā, un *CE Hunedoara* bija vienīgais lielais ražotājs valsts centrālajā un ziemeļrietumu daļā.
- 35 Tieši pamatojoties uz šiem apsvērumiem Rumānijas valdība esot pieņēmusi Lēmumu Nr. 138/2013, kurā ir paredzēts piešķirt garantētu piekļuvi pārvades tīkliem elektroenerģijai, ko ražo *CE Hunedoara* un *CE Oltenia*, lai tām nodrošinātu nepārtrauktu elektroenerģijas jaudas darbību attiecīgi vismaz 200 MW un vismaz 500 MW apmērā, zinot, ka šīs vērtības atspoguļo labuma guvējiem ražotājiem tiesības, nevis pienākumu darboties ar šādu jaudu.
- 36 *Transelectrica* iesniedzējtiesā apgalvo, ka, lai garantētu sistēmas atbilstību un nosegtu elektroenerģijas pieprasījumu, valsts elektroenerģijas sistēmā ir jābūt konkrētai elektrostaciju garantētai pieejamai jaudai, kas ir lielāka par patēriņa maksimuma laikā patērēto jaudu. Tāpat būtu obligāti pastāvīgi uzturēt operatīvo rezervi, kas var līdzsvarot jaudas slodzes nepārtrauktās izmaiņas.
- 37 Turklāt valsts elektroenerģētikas sistēmā esot reģistrēts ievērojams to elektrostaciju skaits pieaugums, kuras ražo elektroenerģiju no atjaunojamiem enerģijas avotiem, kuru ražošana ir neparedzama un epizodiska. Turklāt elektrostacijas, kas izmanto parastos avotus, it īpaši tās, kas izmanto ogles, esot reģistrējušas pieaugošās izmaksas, jo tās nevarot darboties nepārtraukti, un, kad tās tiek slēgtas, tās nevarot sniegt nekādus papildpakalpojumus, ņemot vērā to darbības atsākšanas lēnumu un ļoti augstās izmaksas.
- 38 Tādējādi šīs elektrostacijas nevarot būt konkurētspējīgas tirgū, bet to kā elektrostaciju, kas ražo elektroenerģiju no parastajiem enerģijas avotiem, darbība joprojām esot nepieciešama, lai segtu elektroenerģijas patēriņa līkni un garantētu papildpakalpojumus. Valsts elektroenerģētikas

sistēmas drošībai arī esot nepieciešams izmantot dažādus kurināmos elektroenerģijas ražošanai, kas nepieciešama, lai segtu valsts enerģijas patēriņu. Šajā ziņā Rumānijas valdība piešķirot īpašu nozīmi prioritārai iekšējo energoresursu izmantošanai, lai garantētu neatkarību enerģētikas jomā.

- 39 *Transelectrica* iesniedzējtiesā arī apgalvo, ka *Fondul Proprietatea* jaucot līdzsvarošanas tirgu ar papildpakalpojumu tirgu. Tā uzskata, ka papildpakalpojumu tirgū rezerves tiek pirktas no šim nolūkam kvalificētiem piegādātājiem un šīs rezerves ir vai nav aktivizētas līdzsvarošanas tirgū. Rezervju aktivizēšana līdzsvarošanas tirgū neesot garantēta nevienam papildpakalpojumu sniedzējam un tiek īstenota saskaņā ar tirgus noteikumiem. Šie noteikumi esot piemērojami arī ražotājiem, uz kuriem attiecas Lēmums Nr. 138/2013, un neesot nekādu garantiju to piegādātās līdzsvarošanas enerģijas preferenciālai izmantošanai.
- 40 Turklāt valsts papildu pakalpojumu tirgus esot ļoti koncentrēts un konkurence tajā esot vāja. Ierobežota piedāvājuma gadījumā cenas papildpakalpojumu konkurētspējīgā tirgū esot ļoti augstas, un konkursa laikā vidējās svērtās cenas bieži vien pārsniedzot regulētās cenas. Līdz ar to nevar droši apgalvot, ka rezervju iegādes cena, ja nebūtu Lēmuma Nr. 138/2013, būtu bijusi zemāka.
- 41 Turklāt *Transelectrica* un Rumānijas valdība uzskata, ka Lēmuma Nr. 138/2013 3. pantā, saskaņā ar kuru *Transelectrica* ir prioritāri jāveic tādas elektroenerģijas dispečervadība, kuru ražo *CE Hunedoara* un *CE Oltenia* elektrostacijas, esot īstenots Direktīvas 2009/72 15. panta 4. punkts, kas valsts tiesībās ir transponēts ar Likuma Nr. 123/2012 5. panta 3. punktu. Šajā ziņā *ANRE* pirms šī lēmuma pieņemšanas esot apstiprinājusi, ka ar iecerētajiem pasākumiem tiek ievēroti gan Rumānijas tiesību akti, gan piemērojamās Savienības tiesības, savukārt Rumānijas Konkurences padome esot norādījusi, ka šie pasākumi nekropļo elektroenerģijas tirgu un nerada pret konkurenci vērstu attieksmi.
- 42 Iesniedzējtiesa norāda, ka Rumānijas valsts varētu būt ieviesusi sistēmu par labu *CE Hunedoara* un *CE Oltenia*, lai šīm abām sabiedrībām piedāvātu vairāk priekšrocību, proti, garantētu elektroenerģijas, kas saražota ar elektrostaciju pastāvīgu darbību, pārdošanu un elektroenerģijas ražošanu par labāku cenu, likvidējot elektrostaciju darbības atjaunošanas izmaksas, kas var būt valsts atbalsts LESD 107. panta 1. punkta izpratnē.
- 43 Tā uzskata, ka esot jāprecizē, vai Likuma Nr. 123/2012 5. panta 3. punkts ir nepareiza Direktīvas 2009/72 15. panta 4. punkta transponēšana. Tāsprāt, šīs pēdējās minētās normas tekstā esot atsauce uz tādu pašu elektroenerģijas ražotāju veidu kā minētajā likumā, proti – uz tādiem, kuri izmanto vietējos primārās enerģijas kurināmā avotus, un tas attiecoties uz tādu pašu elektroenerģijas ražošanai nepieciešamo primārās elektroenerģijas ierobežojumu 15 % apmērā. Tomēr pastāvot atšķirība starp šo direktīvu un Rumānijas tiesību aktiem, ar kuriem tā transponēta, jo minētās direktīvas mērķis esot nevis garantēta piekļuve, uz kuru ir atsauce minētajā 5. panta 3. punktā, bet gan prioritāras dispečervadības piešķiršana.
- 44 Tā uzskata, ka tādējādi esot jāizvērtē, vai Direktīvas 2009/72 15. panta 4. punkts ir šauri piemērojams izņēmums, kas ļauj vienīgi piešķirt prioritāru dispečervadību pārvades tīkliem, nevis garantētu piekļuvi tiem, kā tas ir paredzēts Lēmumā Nr. 138/2013.
- 45 Ņemot vērā šīs direktīvas noteikumus, iesniedzējtiesa norāda, ka garantēta piekļuve tīkliem tiek piešķirta tikai no atjaunojamajiem energoresursiem saražotajai enerģijai. Līdz ar to tā uzskata, ka garantēta piekļuve *CE Hunedoara* un *CE Oltenia* saražotajai elektroenerģijai var būt Direktīvas 2009/72 15. panta 4. punkta pārkāpums.

46 Šādos apstākļos *Curtea de Apel București* (Bukarestes apelācijas tiesa, Rumānija) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

“1) [...] Vai Rumānijas valsts pieņemtais tiesiskais regulējums, kas divām sabiedrībām, kurās kapitāla vairākums pieder valstij, paredz:

- a) prioritāru dispečervadību un pārvades sistēmas operatora pienākumu iegādāties papildpakalpojumus no šīm sabiedrībām un
- b) garantētu piekļuvi elektrotīkliem šo divu sabiedrību saražotajai elektroenerģijai, lai nodrošinātu šo sabiedrību nepārtrauktu darbību,

ir valsts atbalsts LESD 107. panta izpratnē, proti, vai tas ir pasākums, ko finansē valsts vai kas ir finansēts no valsts līdzekļiem, vai tam ir selektīvs raksturs un vai tas var iespaidot tirdzniecību starp dalībvalstīm? Apstiprinošas atbildes gadījumā – vai šāds valsts atbalsts ir jāpaziņo saskaņā ar LESD 108. panta 3. punktu? [...]

2) [...] Vai tiesības garantēti piekļūt elektrotīkliem, kuras Rumānijas valsts ir piešķirusi divām sabiedrībām, kurās kapitāla vairākums pieder valstij, lai nodrošinātu šo sabiedrību nepārtrauktu darbību, atbilst direktīvas [2009/72] 15. panta 4. punkta tiesību normām?”

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par otro jautājumu

47 Ar otro jautājumu, kas ir jāizskata vispirms, iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Direktīvas 2009/72 15. panta 4. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tam ir pretrunā tāds valsts tiesiskais regulējums, ar kuru konkrētiem elektroenerģijas ražotājiem, kuru iekārtās izmanto vietējos primārās enerģijas kurināmā avotus, lai garantētu elektroapgādes drošību, ir piešķirta garantēta piekļuve pārvades sistēmām.

48 Saskaņā ar Direktīvas 2009/72 15. panta 4. punktu ar dalībvalsts elektroapgādes drošības apsvērumiem saistītu iemeslu dēļ var noteikt, ka priekšroka jādod to ražošanas objektu dispečervadībai, kuros izmanto vietējos primārās enerģijas kurināmā avotus, bet nevienā kalendārajā gadā nepārsniedzot 15 % no kopējās primārās enerģijas daudzuma, kurš vajadzīgs, lai saražotu attiecīgajā dalībvalstī patērēto elektroenerģiju.

49 Vispirms ir jānorāda, ka no iesniedzējtiesas norādītās informācijas izriet, ka Likuma Nr. 123/2012 5. panta 3. punkta mērķis ir transponēt Direktīvas 2009/72 15. panta 4. punktu Rumānijas tiesībās. Kā to konstatē arī iesniedzējtiesa, Likuma Nr. 123/2012 5. panta 3. punkts attiecas uz tādām pašām ražošanas iekārtām, kas izmanto vietējos primārās enerģijas kurināmā avotus, un tādu pašu maksimālo robežu, kāda noteikta Direktīvas 2009/72 15. panta 4. punktā. Tomēr šī valsts tiesību norma paredz nevis iespēju piešķirt prioritāru dispečervadību, bet garantētu piekļuvi elektrotīkliem saražotajai elektroenerģijai. Taču, lai gan Direktīvā 2009/72 nav nevienas tiešas norādes uz šādu garantētu piekļuvi, ir jākonstatē, ka, pirmkārt, tās 15. panta 3. punktā ir norāde uz Direktīvas 2009/28 16. pantu, kura 2. punkta b) apakšpunktā tostarp ir atrunāta garantēta piekļuve tīklam elektroenerģijai, kas ražota, izmantojot atjaunojamos enerģijas avotus, un, otrkārt, Direktīvas 2009/72 32. panta 1. punktā ir paredzēts princips, ka trešās personas var brīvi piekļūt tīkliem.

- 50 Šādos apstākļos, lai sniegtu lietderīgu atbildi uz iesniedzējtiesas uzdoto jautājumu, ir jāinterpretē Direktīvas 2009/72 15. panta 3. un 4. punkts un 32. panta 1. punkts, kā arī Direktīvas 2009/28 16. panta 2. punkta b) apakšpunkts.
- 51 Pirmkārt, runājot par Direktīvas 2009/72 15. panta 4. punkta interpretāciju, ir jāpārbauda nozīme, kāda ir piešķirama iespējai iekārtai piešķirt “prioritāru dispečervadību”.
- 52 Šajā nozīmē jāatgādina, ka gan no Savienības tiesību vienveidīgas piemērošanas prasībām, gan no vienlīdzības principa izriet, ka Savienības tiesību norma, kurā tās satura un piemērošanas jomas noskaidrošanai nav nevienas tiešas norādes uz dalībvalstu tiesībām, parasti visā Eiropas Savienībā ir interpretējama autonomi un vienveidīgi (spriedums, 2021. gada 9. septembris, *Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl* (Secīgs starptautiskās aizsardzības pieteikums), C-18/20, EU:C:2021:710, 32. pants un tajā minētā judikatūra).
- 53 Taču, tā kā Direktīvas 2009/72 15. panta 4. punktā nav nevienas atsauces uz dalībvalstu tiesībām, šajā tiesību normā ietvertais formulējums ir jāinterpretē autonomi un vienveidīgi.
- 54 Šajā ziņā ir jānorāda, ka Tiesa jau ir uzskatījusi, ka dispečervadības pakalpojums ļauj elektroenerģijas tīkla operatoram veikt tādu ražošanas iekārtu dispečervadību, kas atrodas noteiktā apgabalā, lai iegūtu enerģiju, ko tas izmanto enerģijas zudumu segšanai un saglabātu rezerves jaudu savā tīklā, kā arī nodrošinātu šīs sistēmas līdzsvaru un garantētu elektroenerģijas iekšējā tirgus pareizu darbību (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2018. gada 28. novembris, *Solvay Chimica Italia u.c.*, C-262/17, C-263/17 un C-273/17, EU:C:2018:961, 63. punkts).
- 55 Saskaņā ar Direktīvas 2009/72 15. panta 2. punktu šādi dispečervadāmas ražošanas iekārtas tiek noteiktas, piemērojot kritērijus, kuriem jābūt objektīviem, publicētiem un piemērotiem nediskriminējošā veidā, un ar kuriem it īpaši ņem vērā ekonomisko prioritāti.
- 56 Direktīvas 2009/72 15. panta 4. punktā izmantotais jēdziens “priekšroka” norāda, ka prioritāra dispečervadība atkāpjas no šīs pašas direktīvas 15. panta 2. punktā paredzētajiem dispečervadības noteikumiem. Tādējādi, kā ģenerālvokāts ir norādījis secinājumu 29. punktā, pārvades sistēmas operatoram prioritāra dispečervadība nozīmē ražošanas iekārtu dispečervadību, kas pamatota ar citiem kritērijiem, kuri atšķiras no ekonomiskās prioritātes.
- 57 Šajā ziņā ir jākonstatē, ka ar Direktīvas 2009/72 15. panta 3. un 4. punktu Savienības likumdevējs ir ieviesis divu veidu prioritārās dispečervadības, proti, prioritāru dispečervadību ražošanas iekārtām, kurās izmanto atjaunojamās energoresursus, un kombinētām iekārtām, kas ražo siltumu un elektroenerģiju, saskaņā ar šīs direktīvas 15. panta 3. punktu, pamatojoties uz mērķi aizsargāt vidi, un prioritāru dispečervadību ražošanas iekārtām, kurās izmanto vietējos primārās enerģijas kurināmā avotus, saskaņā ar šīs direktīvas 15. panta 4. punktu, pamatojoties uz apgādes drošības mērķi.
- 58 Otrkārt, attiecībā uz Direktīvas 2009/28 16. panta 2. punkta b) apakšpunkta interpretāciju, kurā dalībvalstīm ir noteikts pienākums piešķirt vai nu prioritāru, vai garantētu piekļuvi tīklam elektroenerģijai, kas ražota, izmantojot neizsīkstošos enerģijas avotus, ir jākonstatē, ka šajā tiesību normā nav nevienas tiešas norādes uz dalībvalstu tiesībām, lai noteiktu tās jēgu un piemērojamību. Līdz ar to šajā tiesību normā ietvertais formulējums Savienības teritorijā ir jāinterpretē autonomi un vienveidīgi saskaņā ar šī sprieduma 52. punktā atgādināto judikatūru.

- 59 Taču no Tiesas judikatūras izriet, ka piekļuve tīklam ir uzskatāma par tiesībām izmantot elektroenerģijas tīklus (pēc analogijas skat. spriedumu, 2008. gada 9. oktobris, *Sabatauskas* u.c., C-239/07, EU:C:2008:551, 42. punkts).
- 60 Tomēr šī piekļuve nav neierobežota, jo tā ir atkarīga no maksimālās jaudas, ko pārvades tīkls var izturēt.
- 61 Direktīvas 2009/28 60. apsvērumā ir norādīts, ka, ja elektroenerģija, ko iegūst no atjaunojamajiem energoresursiem, ir iekļauta tūlītējas piegādes tirgū, garantēta piekļuve nodrošina to, ka visa elektroenerģija, kuru pārdod un veicina, gūst piekļuvi tīklam, ļaujot izmantot maksimālo elektroenerģijas apjomu no atjaunojamajiem energoresursiem, ko ražo tīklam pieslēgtas iekārtas. No tā izriet, kā ģenerālvokāts to ir norādījis savu secinājumu 35. punktā, ka garantēta piekļuve, kā tas ir izklāstīts šajā 60. apsvērumā, ir mehānisms, kas ražošanas iekārtām, kuras izmanto atjaunojamās enerģijas avotus, nodrošina piekļuvi tīkliem, lai nogādātu saražoto elektroenerģiju.
- 62 Direktīvas 2009/28 16. panta 2. punkta b) apakšpunktā paredzētās garantētās piekļuves mērķis ir integrēt atjaunojamās energoresursus elektroenerģijas iekšējā tirgū, nodrošinot, ka visai elektrībai, kas ražota, izmantojot atjaunojamās energoresursus, ir piekļuve tīkliem, kas ļauj izmantot maksimālo tādas elektroenerģijas daudzumu, kura ražota, izmantojot atjaunojamās energoresursus.
- 63 Tomēr šajā pašā 16. panta 2. punktā ir norādīts, ka garantēta piekļuve elektroenerģijai, kas ražota, izmantojot atjaunojamās energoresursus, nav beznosacījuma. Proti, šajā tiesību normā ir paredzēta šāda garantēta piekļuve elektroenerģijai, kas ražota, izmantojot atjaunojamās energoresursus, ar nosacījumu, ka tiek ievērotas prasības attiecībā uz tīkla uzticamības un drošības uzturēšanu, kas balstītas uz kompetento valsts iestāžu definētiem pārredzamiem un nediskriminējošiem kritērijiem.
- 64 Tādējādi no Direktīvas 2009/72 15. panta 4. punkta un Direktīvas 2009/28 16. panta 2. punkta b) apakšpunkta interpretācijas, kā to savos procesuālajos rakstos un tiesas sēdē Tiesā būtībā ir norādījusi Eiropas Komisija, izriet, ka dispečervadības noteikumos ir noteikts, kādas elektroenerģijas ražošanas iekārtas noteiktā dienas brīdī ražo elektroenerģiju, savukārt piekļuves noteikumos ir noteikts, kurš ražotājs var piekļūt elektrotīkliem nepietiekamas jaudas gadījumā.
- 65 Līdz ar to, tā kā Direktīvas 2009/72 15. panta 4. punktā ir paredzēta tikai iespēja piešķirt prioritāras dispečervadības tiesības, šī tiesību norma nevar būt juridiskais pamats dalībvalstīm, lai ieviestu garantētas piekļuves tiesības pārvades tīkliem. Runājot par Direktīvas 2009/28 16. panta 2. punkta b) apakšpunktu, tajā, protams, ir minēta iespēja ieviest “garantētu piekļuvi”, bet tikai attiecībā uz zaļo elektroenerģiju. Tādējādi arī to nevar izmantot par juridisko pamatu valsts tiesību normām, kuru mērķis ir garantēta piekļuve enerģijas, kas nav no atjaunojamiem energoresursiem, ražošanas iekārtām.
- 66 Tomēr ir svarīgi, treškārt, lai noteiktu, vai ar valsts tiesisko regulējumu var piešķirt garantētu piekļuvi elektroenerģijas pārvades tīkliem elektroenerģijai, kas ražota no vietējiem primārās enerģijas kurināmā avotiem, ņemt vērā arī Direktīvas 2009/72 32. panta 1. punktā paredzēto trešo personu piekļuvi tīkliem. Saskaņā ar šo normu dalībvalstīm principā ir pienākums nodrošināt tādas sistēmas ieviešanu visiem atbilstošajiem klientiem, kas trešām personām dod pieeju pārvades un sadales sistēmām, kuras ir jābalsta uz publicētiem tarifiem un jāpiemēro objektīvi visiem attiecīgā tīkla lietotājiem bez diskriminācijas.

- 67 Kā Tiesa ir jau vairākkārt uzsvērusi, trešo personu brīva piekļuve tīkliem, kas ir ieviesta ar Direktīvas 2009/72 32. panta 1. punktu, ir viens no būtiskajiem pasākumiem, kas dalībvalstīm ir jāveic, lai nodrošinātu iekšējā elektroenerģijas tirgus pabeigšanu (spriedums, 2018. gada 28. novembris, *Solvay Chimica Italia u.c.*, C-262/17, C-263/17 un C-273/17, EU:C:2018:961, 54. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).
- 68 Proti, kā izriet no Direktīvas 2009/72 preambulas 3. apsvēruma, tās mērķis ir izveidot pilnībā atvērtu tirgu, kas visiem patērētājiem ļauj brīvi izvēlēties savus piegādātājus un visiem piegādātājiem ļauj brīvi veikt piegādes saviem klientiem.
- 69 Šajā nozīmē ir jāuzsver, ka piekļuve elektrības sadales un pārdales tīkliem nediskriminējoša, pārskatāmā un par taisnīgu samaksu pieejamā veidā ir nepieciešama konkurences pareizai darbībai un tai ir vitāla nozīme (spriedums, 2019. gada 17. oktobris, *Elektrozpredelenie Yug*, C-31/18, EU:C:2019:868, 40. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 70 Direktīvas 2009/72 32. panta 1. punkts, kurā ir prasīts, lai valsts rīcība, īstenojot piekļuvi tīklam, būtu nediskriminējoša, ir īpaša vispārējā vienlīdzības principa izpausme (pēc analogijas skat. spriedumu, 2016. gada 29. septembris, *Essent Belgium*, C-492/14, EU:C:2016:732, 79. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 71 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru diskriminācijas aizliegums prasa, lai līdzīgas situācijas netiktu vērtētas atšķirīgi, ja vien tam nav objektīva pamatojuma (spriedums, 2016. gada 29. septembris, *Essent Belgium*, C-492/14, EU:C:2016:732, 80. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 72 Atšķirīga attieksme ir pamatota, ja tā ir balstīta uz objektīvu un saprātīgu kritēriju, proti, ja tā atbilst leģitīmi pieņemamam mērķim, kas ir izvirzīts attiecīgajā tiesiskajā regulējumā, un ja šī atšķirība ir samērīga ar mērķi, ko ar attiecīgo attieksmi tiecas sasniegt (spriedums, 2016. gada 29. septembris, *Essent Belgium*, C-492/14, EU:C:2016:732, 81. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 73 Lai gan iesniedzējtiesai ir jāpārbauda, vai tāda atšķirīga attieksme kā pamatlietā aplūkotā ir pamatota, tomēr Tiesai šajā ziņā ir jāsniedz iesniedzējtiesai visi Savienības tiesību interpretācijas elementi, kas tai ļaus pieņemt spriedumu.
- 74 Šajā gadījumā no Tiesai iesniegtajiem lietas materiāliem izriet, ka garantēta piekļuve tiek piešķirta, piemērojot Lēmumu Nr. 138/2013 tikai attiecībā uz elektroenerģiju, ko ražo divas iekārtas, kurās tiek izmantoti vietējie primārās enerģijas kurināmā avoti. Šis lēmums nav piemērojams citiem elektroenerģijas ražotājiem, kas izmanto vietējos primārās enerģijas kurināmā avotus, vai elektroenerģijas ražotājiem, kas izmanto atjaunojamus enerģijas avotus, un ir uzskatāms par atšķirīgu attieksmi, jo, no vienas puses, šie elektroenerģijas ražotāji un, no otras puses, elektroenerģijas ražotāji, uz kuriem attiecas minētais lēmums, atrodas salīdzināmā situācijā attiecībā uz piekļuvi pārvades tīkliem.
- 75 Attiecībā uz iespējamo šādas atšķirīgas attieksmes pamatojumu ir jānorāda, ka Lēmuma Nr. 138/2013 mērķis bija nodrošināt apgādes drošību. Proti, no Tiesas rīcībā nodotajiem elementiem izriet, ka saskaņā ar šo lēmumu veikto pasākumu mērķis bija nodrošināt tīkla piemērotību, izveidojot rezerves jaudu augstas kvalitātes patēriņa laikposmiem, un tie bija nepieciešami, lai atrisinātu tīkla līdzsvarotības problēmas, kas izriet no ražošanas jaudas pieauguma, izmantojot atjaunojamus enerģijas avotus, kā arī lai risinātu pārrobežu tirdzniecības

pieaugumu. Tās mērķis bija arī nodrošināt dažādu kurināmo izmantošanu elektroenerģijas ražošanai, piešķirot īpašu nozīmi iekšējo energoresursu prioritārai izmantošanai, lai garantētu neatkarību enerģētikas jomā.

- 76 Nav šaubu par mērķa, kas saistīts ar apgādes drošību, leģitimitāti. Proti, kā izriet no Direktīvas 2009/72 5. apsvēruma, elektroenerģijas piegādes drošība ir ārkārtīgi svarīga Eiropas sabiedrības attīstībai, ilgtspējīgas klimata pārmaiņu politikas īstenošanai, kā arī konkurences veicināšanai iekšējā tirgū.
- 77 Attiecībā uz objektīvu un saprātīgu nošķiršanas kritēriju attiecībā uz sasniedzamo mērķi šajā gadījumā ir jānorāda, ka šāds kritērijs, kas ļautu nošķirt abas iekārtas, kurām ir garantēta piekļuve pārvades tīkliem, no tām, kuras to negūst, no Tiesas rīcībā esošajiem elementiem neizriet. Ņemot to vērā, iesniedzējtiesai ir jāpārbauda, vai citi ražotāji, kas izmanto primārās enerģijas avotus vai citus enerģijas avotus, kuri atrodas tajā pašā ģeogrāfiskajā zonā, varētu labāk piedalīties ražošanas jaudas sastādīšanā un pieklūt pārvades tīkliem.
- 78 Turpinājumā – ir jāpārbauda, vai garantēta piekļuve pārvades sistēmām saskaņā ar samērīguma principu ir piemērota, lai nodrošinātu izvirzītā mērķa sasniegšanu, un nepārsniedz to, kas ir nepieciešams tā sasniegšanai (šajā ziņā skat. spriedumu, 2016. gada 29. septembris, *Essent Belgium*, C-492/14, EU:C:2016:732, 100. punkts).
- 79 Šajā gadījumā šķiet, ka abas iekārtas, uz kurām attiecas Lēmums Nr. 138/2013 un kurās izmanto vietējos primārās enerģijas kurināmā avotus, varēja funkcionēt nepārtraukti, pateicoties garantētajai piekļuvei elektroenerģijas tīkliem, kombinējot to ar šo iekārtu prioritāro dispečervadību, un tas ļāva tām piedalīties ražošanas jaudas sastādīšanā, ļaujot nodrošināt elektroapgādes drošību. Tādējādi garantētā piekļuve kopā ar citiem Lēmumā Nr. 138/2013 veiktajiem pasākumiem šķiet piemērota apgādes drošības nodrošināšanai, un tas ir jāpārbauda iesniedzējtiesai.
- 80 Tādējādi iesniedzējtiesai būs jāpārbauda, vai garantētas piekļuves piešķiršana pārvades sistēmām saskaņā ar Lēmumā Nr. 138/2013 paredzētajiem nosacījumiem nepārsniedz to, kas ir piemērots, un vai tā bija nepieciešamais pasākums, lai sasniegtu mērķi nodrošināt apgādes drošību. Šajā ziņā tai būs jānoskaidro, vai šo mērķi nevarēja sasniegt ar citiem līdzekļiem, kas mazāk kaitētu Direktīvas 2009/72 32. panta 1. punktā paredzētajam principam par trešo personu brīvu piekļuvi tīklam.
- 81 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, uz otro jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 2009/72 32. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tam nav pretrunā tas, ka dalībvalsts noteiktiem elektroenerģijas ražotājiem, kuru iekārtās tiek izmantoti vietējie primārās enerģijas kurināmā avoti, piešķir pārvades tīkliem garantētas piekļuves tiesības, lai garantētu elektroapgādes drošību, ciktāl šīs piekļuves tiesības ir pamatotas ar objektīviem un saprātīgiem kritērijiem un ir samērīgas ar izvirzīto leģitīmo mērķi, un tas ir jāpārbauda iesniedzējtiesai.

Par pirmo jautājumu

- 82 Ar pirmo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai LESD 107. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka virkni pasākumu – kas ir ieviesti ar valdības lēmumu un kas ietver atsevišķu elektroenerģijas ražotāju ražotās elektroenerģijas tīkla operatora prioritāru dispečervadību, garantētu piekļuvi šo ražotāju iekārtās saražotai elektroenerģijai pārvades tīkliem un minēto

ražotāju pienākumu sniegt papildpakalpojumus sistēmas operatoram attiecībā uz noteiktu daudzumu megavatu – var kvalificēt par “valsts atbalstu” šīs normas izpratnē un, ja tas tā ir, vai uz tādu pasākumu virkni atbilstoši LESD 108. pantam attiecas paziņošanas pienākums.

- 83 Vispirms ir jāatgādina, ka Tiesas kompetencē nav lemt par valsts pasākuma saderību ar Savienības tiesībām. Turklāt tā nevar lemt par valsts atbalsta vai atbalsta shēmas atbilstību iekšējam tirgum, jo šīs atbilstības izvērtējums ir ekskluzīvā Eiropas Komisijas, kas rīkojas Savienības tiesas kontrolē, kompetencē (spriedums, 2015. gada 16. jūlijs, *BVVG*, C-39/14, EU:C:2015:470, 19. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 84 Tomēr Tiesa ir kompetenta sniegt iesniedzējtiesai visus Savienības tiesību interpretācijai vajadzīgos elementus, kas tai ļautu izvērtēt valsts pasākuma atbilstību šīm tiesībām, lai pieņemtu nolēmumu tās izskatāmajā lietā. Valsts atbalsta jomā tā tostarp var iesniedzējtiesai iesniegt interpretācijas elementus, kuri tai ļautu noteikt, vai valsts pasākums var tikt kvalificēts par “valsts atbalstu” Savienības tiesību izpratnē (spriedums, 2015. gada 16. jūlijs, *BVVG*, C-39/14, EU:C:2015:470, 20. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 85 Proti, valsts tiesās var vērsties ar strīdiem, kuri tām uzliek pienākumu interpretēt un piemērot “atbalsta” jēdzienu, kas paredzēts LESD 107. panta 1. punktā, it īpaši, lai noteiktu, vai valsts pasākumam būtu vai nebūtu bijis jāpiemēro LESD 108. panta 3. punktā paredzētā iepriekšējās kontroles procedūra, un vajadzības gadījumā jāpārbauda, vai attiecīgā dalībvalsts ir izpildījusi šo pienākumu (spriedums, 2015. gada 19. marts, *OTP Bank*, C-672/13, EU:C:2015:185, 31. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 86 Vispirms ir jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru pasākuma kvalificēšanai par “valsts atbalstu” LESD 107. panta 1. punkta izpratnē tiek prasīts, lai tiktu izpildīti visi turpmāk uzskaitītie nosacījumi. Pirmkārt, to piešķir valsts vai no valsts līdzekļiem. Otrkārt, šādi iejaucoties, ir jābūt iespējamībai, ka tiks ietekmēta tirdzniecība starp dalībvalstīm. Treškārt, ar to ir jāsniedz selektīva priekšrocība tās saņēmējam. Ceturtkārt, tam jābūt tādām, ar ko tiek izkropļota konkurence vai arī tiek radīti draudi to izkropļot (spriedums, 2020. gada 21. oktobris, *Eco TLC*, C-556/19, EU:C:2020:844, 18. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 87 Pirmkārt, attiecībā uz pirmo nosacījumu ir jāatgādina, ka, lai priekšrocības varētu kvalificēt par “valsts atbalstu” LESD 107. panta 1. punkta izpratnē, tām jābūt, pirmām kārtām, tieši vai netieši piešķirtām no valsts līdzekļiem un, otrām kārtām, jābūt attiecināmām uz valsti (spriedums, 2020. gada 21. oktobris, *Eco TLC*, C-556/19, EU:C:2020:844, 19. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 88 Lai novērtētu pasākuma attiecināmību uz valsti, ir jāpārbauda, vai valsts iestādes ir bijušas iesaistītas šī pasākuma pieņemšanā (spriedums, 2020. gada 21. oktobris, *Eco TLC*, C-556/19, EU:C:2020:844, 23. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 89 Šajā lietā no lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu izriet, ka virkne aplūkojamo pasākumu tika ieviesti ar normatīviem un administratīviem aktiem, proti, Likumu Nr. 123/2012, uz kuru ir balstīts Lēmums Nr. 138/2013. Līdz ar to šie pasākumi ir jāuzskata par tādiem, kas ir attiecināmi uz valsti iepriekšējā punktā minētās judikatūras izpratnē.
- 90 Turklāt, lai noteiktu, vai priekšrocība ir tikusi piešķirta tieši vai netieši no valsts līdzekļiem, ir jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru LESD 107. panta 1. punktā paredzētais aizliegums aptver gan valsts tieši piešķirtu atbalstu, gan atbalstu, ko piešķir no valsts līdzekļiem vai no tādas

valsts vai privātas struktūras līdzekļiem, kas ir izveidota tādā nolūkā vai kuras uzdevums ir tos pārvaldīt (šajā ziņā skat. spriedumu, 2020. gada 21. oktobris, *Eco TLC*, C-556/19, EU:C:2020:844, 25. punkts un tajā minētā judikatūra).

- 91 Šajā tiesību normā norādītā atšķirība starp “valsts piešķirtu atbalstu” un atbalstu, kas piešķirts “no valsts līdzekļiem”, nenozīmē, ka visas valsts piešķirtas priekšrocības ir atbalsts neatkarīgi no tā, vai tās tiek finansētas no valsts līdzekļiem vai ne, bet tās mērķis ir vienīgi iekļaut šajā jēdzienā priekšrocības, ko tieši piešķir valsts, kā arī tās, ko piešķir valsts izveidota vai valsts noteikta publisko vai privāto tiesību struktūra (spriedums, 2020. gada 21. oktobris, *Eco TLC*, C-556/19, EU:C:2020:844, 26. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 92 Tāpat no Tiesas judikatūras izriet, ka pasākums, ko veido tostarp pienākums iegādāties elektroenerģiju, var ietilpt “atbalsta” jēdzienā, lai gan tas nav saistīts ar valsts līdzekļu nodošanu (spriedums, 2019. gada 15. maijs, *Achema u.c.*, C-706/17, EU:C:2019:407, 52. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).
- 93 Proti, LESD 107. panta 1. punkts aptver visus finanšu līdzekļus, ko valsts iestādes var faktiski izmantot, lai atbalstītu uzņēmumus, un nav nozīmes tam, vai tie pastāvīgi ir vai nav valsts īpašumā. Pat ja summas, kas atbilst atbalsta pasākumam, nav pastāvīgi Valsts kases īpašumā, ar to, ka tās pastāvīgi ir valsts kontrolē un tādējādi valsts kompetento iestāžu rīcībā, pietiek, lai tās varētu tikt kvalificētas par “valsts līdzekļiem” (spriedums, 2019. gada 15. maijs, *Achema u.c.*, C-706/17, EU:C:2019:407, 53. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).
- 94 Konkrētāk, Tiesa ir nospriedusi, ka finanšu resursi, kas tiek iegūti ar valsts tiesību aktos noteiktiem obligātiem maksājumiem un pārvaldīti un sadalīti atbilstoši šiem tiesību aktiem, var tikt uzskatīti par valsts līdzekļiem LESD 107. panta 1. punkta izpratnē, pat ja tos pārvalda no valsts iestādēm nošķirtas struktūras. Šajā ziņā izšķirošā nozīme ir apstāklim, ka šīs struktūras valsts ir pilnvarojusi apsaimniekot kādus valsts līdzekļus, nevis tikai uzlikusi pienākumu veikt iepirkumu par saviem finanšu līdzekļiem (spriedums, 2019. gada 15. maijs, *Achema u.c.*, C-706/17, EU:C:2019:407, 54. un 55. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).
- 95 Šajā lietā no lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu izriet, ka *Transelectrica*, vienīgais pārvades sistēmas operators, ir valsts uzņēmums, kura kapitāla vairākums pieder valstij. Šai sabiedrībai ir pienākums jebkurā brīdī nodrošināt valsts enerģētikas sistēmas līdzsvaru, proti, līdzsvaru starp elektroenerģijas ražošanu un patēriņu. Šajā sakarā *Transelectrica*, pamatojoties uz publiskā iepirkuma procedūrām, iegādājas papildpakalpojumus pēc to ekonomiskās prioritātes. Tomēr saskaņā ar Lēmumu Nr. 138/2013 *Transelectrica* ir pienākums iegādāties papildpakalpojumus no diviem elektroenerģijas ražotājiem par ANRE noteikto cenu, neņemot vērā to ekonomisko prioritāti, kā rezultātā šos papildpakalpojumus var iegādāties par augstāku cenu nekā tā, kas izriet no tirgus. Tas var būt *Transelectrica* uzlikts finansiālais slogs, kas jāsedz no valsts līdzekļiem.
- 96 Otrkārt, attiecībā uz nosacījumu, saskaņā ar kuru pamatlietā aplūkoto pasākumu virkne ir jāanalizē kā tāda, ar ko tās saņēmējam piešķir priekšrocību, no Tiesas pastāvīgās judikatūras izriet, ka par atbalstu tiek uzskatīta tāda iejaukšanās, kas neatkarīgi no tās formas var tieši vai netieši sniegt priekšrocības uzņēmumiem vai kas ir jāuzskata par ekonomisku priekšrocību, ko saņēmējs uzņēmums nebūtu guvis parastos tirgus apstākļos (spriedums, 2020. gada 17. septembris, *Compagnie des pêches de Saint-Malo*, C-212/19, EU:C:2020:726, 39. punkts un tajā minētā judikatūra).

- 97 Tādējādi par atbalstu tiek uzskatīti tostarp tādi iejaukšanās pasākumi, kas dažādos veidos atvieglo nastu, kura parasti gulstas uz uzņēmuma budžetu, un kam, kaut arī tie nav subsīdijas šī jēdziena šaurā izpratnē, tomēr ir tāds pats raksturs un tādas pašas sekas (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2017. gada 27. jūnijs, *Congregación de Escuelas Pías Provincia Betania*, C-74/16, EU:C:2017:496, 66. punkts).
- 98 Šajā gadījumā no lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu izriet, ka virkne pasākumu, kas ieviesti ar Lēmumu Nr. 138/2013, ir pilnīga pasākumu pakete par labu diviem elektroenerģijas ražotājiem – *CE Hunedoara* un *CE Oltenia*. Šie trīs pasākumi esot saistīti un veidojot mehānismu, kas ļauj turpināt ražošanas iekārtu darbību. Iesniedzējtiesa norāda, ka abām Lēmumā Nr. 138/2013 minētajām iekārtām ir augstas ražošanas izmaksas, un tas nozīmē, ka tās parasti nedarbojas pastāvīgi. Kad šo iekārtu darbība ir apturēta, samazinās to iespējas sniegt papildpakalpojumus iekārtu iedarbināšanas lēnuma dēļ un tas radītu arī augstas šo iekārtu iedarbināšanas un darbības atsākšanas izmaksas. Atļaujot šīm iekārtām turpināt darbību nepārtraukti, pamatlietā aplūkoto pasākumu virkne tām tādējādi garantējot noteiktu elektroenerģijas daudzuma piegādes iespēju un ļaujot tām sniegt papildpakalpojumus, ietaupīt izmaksas, kas saistītas ar iekārtu iedarbināšanu un darbības atsākšanu, kā arī ražot elektroenerģiju par labāku cenu, pateicoties šo izmaksu likvidēšanai.
- 99 Līdz ar to tādi pasākumi, kādi ir paredzēti Lēmumā Nr. 138/2013, šķiet, piešķir elektroenerģijas ražotājiem, kas saņem ekonomisku priekšrocību salīdzinājumā ar to konkurentiem, tādu priekšrocību, ko tie nebūtu guvuši parastos tirgus apstākļos. Līdz ar to ir jāuzskata, ka šajā gadījumā nosacījums par selektīvas ekonomiskas priekšrocības esamību ir izpildīts.
- 100 Treškārt, attiecībā uz nosacījumu, saskaņā ar kuru iejaukšanās pasākumiem ir jābūt tādiem, kas var ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm un izkropļot vai draudēt izkropļot konkurenci, ir jāatgādina, ka, lai valsts pasākumu kvalificētu par valsts atbalstu, nav jāpierāda, ka atbalsts patiešām ietekmē tirdzniecību starp dalībvalstīm un pastāv faktiskā konkurences izkropļošana, bet gan tikai jāpārbauda, vai atbalsts var ietekmēt šo tirdzniecību un izkropļot konkurenci (spriedums, 2017. gada 18. maijs, *Fondul Proprietatea*, C-150/16, EU:C:2017:388, 29. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 101 Konkrētāk, ja dalībvalsts piešķirtais atbalsts stiprina kāda uzņēmuma stāvokli salīdzinājumā ar citiem uzņēmumiem, kuri konkurē tirdzniecībā Savienībā, šī tirdzniecība ir jāuzskata par šī atbalsta ietekmētu. Šajā ziņā nav nepieciešams, lai uzņēmumi, kas saņem atbalstu, paši piedalītos šajā tirdzniecībā. Proti, ja dalībvalsts piešķir atbalstu sabiedrībām, darbība tās iekšējā tirgū var saglabāties tāda pati vai pieaugt, kā rezultātā tiek samazinātas citās dalībvalstīs reģistrētu sabiedrību izredzes iekļūt šīs dalībvalsts tirgū (šajā ziņā skat. spriedumu, 2017. gada 18. maijs, *Fondul Proprietatea*, C-150/16, EU:C:2017:388, 31. un 32. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).
- 102 Turklāt ir jāatgādina, ka atbalsti, kuru mērķis ir atbrīvot uzņēmumu no izmaksām, kuras tam parasti būtu jāsedz saistībā ar ikdienas pārvaldību vai parastu darbību, principā izkropļo konkurences apstākļus (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2019. gada 19. decembris, *Arriva Italia* u.c., C-385/18, EU:C:2019:1121, 52. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).
- 103 Šajā lietā, kā norāda iesniedzējtiesa, elektroenerģijas ražotāji savu darbību veic tirgū, kas atvērts konkurencei un tirdzniecībai starp dalībvalstīm, ņemot vērā, ka elektroenerģija tiek tirgota pārrobežu tirdzniecībā.

- 104 Turklāt, kā ir norādīts šī sprieduma 98. punktā, šķiet, ka pamatlietā aplūkotie pasākumi atbalsta saņēmēju iekārtām ir ļāvuši turpināt nepārtrauktu darbību, tādējādi ietaupot tām izmaksas, kas saistītas ar iekārtu iedarbināšanu un darbības atsākšanu, un tas tām ļauj arī samazināt to piedāvātās elektroenerģijas galīgo cenu.
- 105 Līdz ar to tādi pasākumi kā ar Lēmumu Nr. 138/2013 ieviestie principā var ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm un izkropļot konkurenci.
- 106 No tā izriet, ka, ņemot vērā iepriekš minētos interpretācijas elementus, pamatlietā aplūkotie pasākumi – neskarot pārbaudes, kas jāveic iesniedzējtiesai, – ir jākvalificē kā “valsts atbalsts” LESD 107. panta 1. punkta izpratnē.
- 107 Iesniedzējtiesa arī jautā Tiesai, vai gadījumā, ja šie pasākumi būtu kvalificējami par valsts atbalstu, uz šiem pasākumiem būtu jāattiecinā LESD 108. panta 3. punktā noteiktā iepriekšējās pārbaudes procedūra.
- 108 Atbilstoši šai normai jauni atbalsti iepriekš jāziņo Komisijai un tos nevar īstenot, kamēr šī procedūra nav pabeigta ar galīgu lēmumu.
- 109 No Tiesas pastāvīgās judikatūras izriet, ka atbalsta pasākums, kas ir īstenots, neievērojot no LESD 108. panta 3. punkta izrietošos pienākumus, ir nelikumīgs (spriedums, 2015. gada 19. marts, *OTP Bank*, C-672/13, EU:C:2015:185, 66. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 110 No iepriekš minētā izriet, ka, pieņemot, ka iesniedzējtiesa pamatlietā aplūkoto pasākumu virkni kvalificē kā “valsts atbalstu” LESD 107. panta 1. punkta izpratnē, šāda pasākumu virkne ir uzskatāma par jaunu atbalstu un tādējādi uz to attiecas iepriekšējās paziņošanas Komisijai pienākums atbilstoši LESD 108. panta 3. punktam. Iesniedzējtiesai ir jāpārbauda, vai attiecīgā dalībvalsts ir izpildījusi šo pienākumu.
- 111 Šajā lietā no Komisijas rakstveida apsvērumiem izriet, ka tā nav saņēmusi nekādu paziņojumu atbilstoši LESD 108. panta 3. punktam par valsts atbalstu, kas piešķirts *CE Hunedoara* un *CE Oltenia*, piemērojot Lēmumu Nr. 138/2013. Turklāt jānorāda, ka minētie pasākumi, šķiet, neietilpst Komisijas Regulas (EK) Nr. 800/2008 (2008. gada 6. augusts), kas atzīst noteiktas atbalsta kategorijas par saderīgām ar kopējo tirgu, piemērojot [LESD 107. un 108.] pantu (vispārējā grupu atbrīvojuma regula) (OV 2008, L 214, 3. lpp.), un Komisijas Regulas (ES) Nr. 651/2014 (2014. gada 17. jūnijs), ar ko noteiktas atbalsta kategorijas atzīst par saderīgām ar iekšējo tirgu, piemērojot [LESD] 107. un 108. pantu (OV 2014, L 187, 1. lpp.), – kuras bija piemērojamas Lēmuma Nr. 138/2013 spēkā esamības laikā – piemērošanas jomā, un tas ir jāpārbauda iesniedzējtiesai.
- 112 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, uz pirmo jautājumu ir jāatbild, ka LESD 107. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka virkni pasākumu – kas ieviesti ar valdības lēmumu un kas ietver tikla operatora, kura kapitāls galvenokārt pieder valstij, sniegto prioritāro dispečervadību atsevišķu elektroenerģijas ražotāju, kuru iekārtās izmanto vietējos primārās enerģijas kurināmā avotus, saražotajai elektroenerģijai, šo ražotāju iekārtās saražotai elektroenerģijai sniegto garantēto piekļuvi pārvades tīkliem un minēto ražotāju pienākumu sniegt papildpakalpojumus attiecībā uz noteiktu daudzumu megavatu tikla operatoram, kurš sniedz viņiem tiesības piegādāt šo daudzumu par iepriekš noteiktām cenām, kas pārsniedz no šī tirgus

izrietošās cenas, – var kvalificēt par “valsts atbalstu” LESD 107. panta 1. punkta izpratnē. Apstiprinošas atbildes gadījumā šāda pasākumu virkne ir jāuzskata par jaunu atbalstu un tādēļ uz to attiecas iepriekšējas paziņošanas Komisijai pienākums atbilstoši LESD 108. panta 3. punktam.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 113 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (piektā palāta) nospriež:

- 1) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2009/72/EK (2009. gada 13. jūlijs) par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz elektroenerģijas iekšējo tirgu un par Direktīvas 2003/54/EK atcelšanu 32. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tam nav pretrunā tas, ka dalībvalsts noteiktiem elektroenerģijas ražotājiem, kuru iekārtās tiek izmantoti vietējie primārās enerģijas kurināmā avoti, piešķir pārvades tīkliem garantētas piekļuves tiesības, lai garantētu elektroapgādes drošību, ciktāl šīs piekļuves tiesības ir pamatotas ar objektīviem un saprātīgiem kritērijiem un ir samērīgas ar izvirzīto legītīmo mērķi, un tas ir jāpārbauda iesniedzējtiesai.
- 2) LESD 107. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka virkni pasākumu – kas ieviesti ar valdības lēmumu, kas ietver tīkla operatora, kura kapitāls galvenokārt pieder valstij, sniegto prioritāro dispečervadību atsevišķu elektroenerģijas ražotāju, kuru iekārtās izmanto vietējos primārās enerģijas kurināmā avotus, saražotajai elektroenerģijai, šo ražotāju iekārtās saražotai elektroenerģijai sniegto garantēto piekļuvi pārvades tīkliem un minēto ražotāju pienākumu sniegt papildpakalpojumus attiecībā uz noteiktu daudzumu megavatu tīkla operatoram, kurš sniedz viņiem tiesības piegādāt šo daudzumu par iepriekš noteiktām cenām, kas pārsniedz no šī tirgus izrietošās cenas, – var kvalificēt par “valsts atbalstu” LESD 107. panta 1. punkta izpratnē. Apstiprinošas atbildes gadījumā šāda pasākumu virkne ir jāuzskata par jaunu atbalstu un tādēļ uz to attiecas iepriekšējas paziņošanas Eiropas Komisijai pienākums atbilstoši LESD 108. panta 3. punktam.

[Paraksti]